

Elektronikus folyóiratok az Interneten*

Napjainkban gomba módra szaporodnak az Interneten elérhető elektronikus folyóiratok, melyek új lehetőségeket kínálnak mind a szakmai, mind a napi tájékozódáshoz. S noha a hálózaton megtalálható kiadványok színvonala és tartalma igen eltérő, mégis akad egy-két olyan kiadó, amely – felismerve, hogy a felhasználók már nem elégednek meg a klasszikus papírváltozat digitalizált verziójával – oldalait különféle többletszolgáltatásokkal teszi vonzóbbá.

Mindannyian találkoztunk már az „elektronikus folyóirat” kifejezéssel. De vajon mit takar ez valójában? Egyike talán az Interneten található „misztikus dolgoknak”? Vagy az eddig ismert folyóiratok tökéletes másai számítógépekre átültetve? A válasz ennél sokkal bonyolultabb, hiszen az elektronikus folyóiratoknak több típusa létezik, s mindegyik más-más célzattal készül.

Maga az elektronikus folyóirat – mint a klasszikus folyóirat digitalizált változata – nem mai találmány, hiszen már a '70-es években is léteztek olyan online módon vagy valamilyen adathordozón (mágneslemezen, CD-ROM-on) elérhető adatbázisok, amelyek a referált dokumentumok bibliográfiai adatain és ismertetésein kívül a cikkek teljes szövegét is tartalmazták. A '80-as évek közepétől pedig már kapható volt egyes papírkivadványok digitalizált változata is.

A folyóiratok mindig is arra voltak hivatottak, hogy a legfrissebb információkat adják közre. Ám az elképesztő méretekben ránk zúduló információ-zuhatag áttekintése, követése szinte már a lehetetlenséggel határos. Évente több mint 15–20 millió cikket publikálnak a világon, több mint 70 nyelven, ami azt jelenti, hogy a tudományos kommunikáció napi termése meghaladja a 80 000 cikket! A nyomtatott sajtó világában azonban – a megjelenést tekintve – kettes szorzóval számolnak: a napilapok átfutási ideje 2 nap, a hetilapoké 2 hét, a havilapoké pedig 2 hónap, s az sem ritkaság, hogy egy év is eltelik a kézirat beérkezése és a nyomtatás között. Egyre erőteljesebb tehát a fogyasztók részéről az az igény, hogy a hírek, tudósítások, elemzések ennél kevesebb idő alatt jussanak el hozzájuk, lehetőleg azonnal, s még előnyösebb, ha az általuk keresett információ megtalálása nem órákig tartó lapozgatás eredménye vagy szerencse dolga. Nyilvánvaló tehát, hogy az elektronikus folyóiratok megjelenése szükségszerű és elkerülhetetlen volt, s noha a nyomtatott folyóirat még mindig a tudományos publikációk legélőbb és leg-

fontosabb hordozója, az elektronikus információs rendszerek mindinkább teret nyernek, s új lehetőségeket kínálnak az információk terjesztéséhez. A számítógépes világhálózat a szemünk előtt vált néhány év alatt új tömegkommunikációs médiummá.

Az elektronikus folyóiratok elterjedésének erőteljes katalizátoraként hatott a World Wide Web megjelenése is, hiszen ezen a felületen már nemcsak szöveges, hanem különféle multimédiás formátumok megjelenítése is lehetővé vált. A régi folyóirat-szerkesztési technikák kiszorításával az immáron fájlokban tárolt cikkek archiválása és adatbázisba szervezése is leegyszerűsödött. A felhasználók pedig nemcsak a folyóiratok beszkennelt képét kapták meg, hanem különféle összefoglalókat, a cikkek teljes szövegét ábrákkal, táblázatokkal együtt, egyesítve mindezt a kifinomult keresőrendszerek, a linkek és a hipertext által nyújtott egyéb előnyökkel. S mivel egyes rendszerek arra is lehetőséget adnak, hogy ne csak HTML, hanem képfomátumban is lekérhessük a cikkeket, így a nyomtatott folyóiratban való lapozgatás érzése is megmarad.

Nyomtatott folyóirat kontra e-journal

Mindezek alapján felmerül a kérdés: elérkezett az idő, hogy az elektronikus folyóirat elsöpörje papírelődjét? Azt hiszem, erre még néhány évet várunk kell. Egyrészt azért, mert Magyarországon még korántsem vált általánossá és mindennapivá a számítógépek és az Internet otthoni használata,

* Annak ellenére, hogy a szerző a TMT-nek szánta írását, a *Könyvtári Levelező/lap* 1999. 4. száma a cikk alapjául szolgáló előadás szövegét publikálta, amiért a *Könyvtári Levelező/lap* szerkesztősége elnézést kért. – A szerk.

másrészt azért, mert ez az újfajta megjelenés a kiadóktól is új magatartásformát és hozzáállást igényel. Még mindig nagyon kevés azoknak a kiadóknak a száma, amelyek az elektronikus formát önállóan előfizethető egységként kezelik, s ha mégis előfordul, ez az ár sok esetben többszöröse a papírkiadványénak. A legtöbb kiadó továbbra is a nyomtatott formát tekinti az előfizetési díjak elsődleges forrásának, s az elektronikus verzió elérését vagy ingyenesen biztosítja, vagy a papírformátum megrendeléséhez köti. Amíg az előfizetések kérdése ilyen heterogén képet mutat, s amíg nincs megnyugtatóan rendezve az archiválás kérdése, addig az elektronikus folyóirat csak többletszolgáltatásként fog megmaradni a felhasználók tudatában.

Bővülő kínálat

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az elektronikus folyóiratok számának gyarapodása megállt volna, ellenkezőleg: számuk egyre nő. A kiadók mindinkább törekednek nyomtatott formátumú kiadványaik digitalizálására. Az Interneten már jelenleg is több ezer időszaki kiadvány található, melyek többsége tudományos folyóirat. S bár a jelenlegi felmérések szerint a 100 000 legismertebb folyóiratról csak kb. 3000-hez (vagyis mintegy 3%-hoz) lehet elektronikusan hozzáférni – ezekhez is csak korlátozottan –, az óvatosságot becsülések 2000 körül már 25–30%-ra számítanak, s ez a szám a WWW térhódításával csak emelkedhet.

Helyzetjelentés 1998-ból

A tavalyi évben magam is sokat kutattam a Matáv által megrendelt belföldi és külföldi folyóiratok elektronikus változatait, sajnos azonban csak néhány esetben mertem volna megkockáztatni a nyomtatott kiadványok lemondását.

Az 1. táblázat az általam készített felmérés eredményét mutatja, de mivel a Matáv folyóirat-állományára vonatkozik, elképzelhető, hogy más szakterületeken ettől eltérőek az eredmények.

Noha a külföldi folyóiratoknak több mint a fele elérhető volt valamilyen formában az Interneten, ezek közül csak néhánynál lehetett a cikkek teljes szövegéhez és a korábbi számok archívumához hozzáférni, többségük inkább csak rövid szöveges ismertetőket, előfizetési felhívásokat tartalmazott. A belföldi folyóiratok esetében ez az arány még ennél is rosszabb volt. A megrendelt folyóiratok 82%-ának egyáltalán nem létezett elektronikus változata, s a meglévőkre sem volt igazán jellemző a magas színvonalú szolgáltatás.

1. táblázat

Az elektronikus és a nyomtatott folyóiratok aránya 1998-ban

Elektronikus változat	Belföldi		Külföldi	
	%	pld.	%	pld.
Nincs elektronikus verziója	82	214	45	85
Kizárólag előfizetéssel elérhető	0	0	2	4
Alacsony színvonalú (kizárólag figyelemfelkeltő szerepe van)	4	10	14	26
Közepes színvonalú (tartalomjegyzék, rövid ismertető stb.)	9	25	25	46
Magas színvonalú (teljes szöveg, archívum stb.)	5	13	14	26
Megrendelt folyóiratok	100%	262	100%	187

Előnyök – hátrányok

Már korábban is szó esett az elektronikus folyóiratok néhány előnyéről, tagadhatatlan azonban, hogy sok-sok előnyük mellett hátrányaik is vannak, melyek időnként igencsak elbizonytalanítják mind a kiadókat, mind a használókat. Vizsgáljuk meg közelebbről ezeket a pozitív és negatív tulajdonságokat.

Előnyök

- Az átfutási idő – a nyomdai fázis elmaradása miatt – lerövidül.
- Gyors, olcsó célba juttatás (kiesik a fizikai példányok szállítása).
- Nincs időbeli és térbeli korlát.
- Nincs szállítási és nyomdaköltség (legalábbis a kiadó oldalán).
- Nincs eladatlan példányokból származó veszteség.
- Elvileg korlátlan hozzáférést biztosít.
- Egyidejűleg többen használhatják.
- Technikailag lehetőséget ad a hatékony információkeresésre, olyan visszakeresési stratégiák megfogalmazására és végrehajtására eredményezi, melyek nyomtatott formátumban soha nem lettek volna előállíthatók.
- Kiegészítő indexelés nélkül biztosítja a kulcsszavak alapján történő keresést.
- Anyaga adatbázisba szervezhető.
- Letölthető további elemzésre, feldolgozásra.
- Hiperlinkeken keresztül további információkhoz vezet.
- Lehetővé teszi a modellezést, a grafikus és egyéb anyagok, adattáblák mozgathatóságát.
- Kinyomtatható az olvasók igényei szerint.

- Fizikai helyigénye a papírformátumhoz képest minimális.
- A szerzőket nem kötik terjedelmi korlátok.
- (Elvben) nincsenek be nem érkezett példányok, így a reklamáció megszűnik.
- Értéknövelt szolgáltatások sokasága építhető rájuk (pl. személyre szabott információs csomagok készítése, elektronikus navigáció a dokumentumokban és a dokumentumok között, a multimédiás információ integrálása).

Hátrányok, problémák

- A kiadók gyakran értesítés nélkül változtatják meg címeiket, ezért az URL-ek helyességét folyamatosan ellenőrizni kell.
- A korszerű technikai feltételek megteremtése nagyon költséges feladat (szélessávú Internetkapcsolat, helyi hálózat, szerverek, nagy tárkapacitás stb.).
- A letöltési idő esetenként túl hosszú.
- A képernyő kevés információt képes egyszerre megmutatni, olvasása nehéz, igénybe veszi a szemet – nincs az a felhasználó, aki öt oldalnál hosszabb dokumentumot elolvasna a számítógépen, az ilyen általában kinyomtatja (visszatérés a nyomtatott verzióhoz!).
- A nyomtatás költségei a felhasználókat terhelik.
- Sok felhasználónak fontos szempont, hogy az elektronikus verzió hasonlítson a nyomtatott változatra.
- Elektronikus formában nem lehet átlapozva vagy böngészve használni egy dokumentumot, ami általános olvasási stratégia a nyomtatott formában.
- Elektronikus formában nem lehet annotálni vagy aláhúzni a szöveget.
- Előfordul, hogy a cikk teljes szövege helyett csak annak rövid összefoglalását találjuk.
- Hálózati vagy egyéb hiba esetén lehetetlen a folyóirat elérése, s ez sok esetben hosszadalmas (időnként végleges) állapot marad.
- Az adathordozók élettartamát tekintve nincs megnyugtatóan megoldva a biztonságos archiválás kérdése.
- A kiadók sok esetben elzárkóznak az elektronikus verzió archiválásától, ezért ez a feladat a felhasználóra hárul.
- A digitális tárolás drága.
- Az online adatbázisok használati díja nagyon sok (néhol a kiadó teljes adatbázisát meg kell vennünk ahhoz, hogy hozzáférjünk a számunkra szükséges néhány folyóirathoz).
- A szoftverek folyamatos változása és sokfélesége bizonytalanná teszi a jelenlegi adatok későbbi hozzáférhetőségét, hiszen a korábban felsorolt „előnycsomag” csak abban az esetben

marad kihasználható, ha eléggé egységes platformon valósul meg.

- A felhasználók számára kényelmesebb a témák szerinti böngészés, mint az egyes kiadók összes folyóiratának böngészgetése.

Az elektronikus folyóiratok típusai

Az imént felsorolt hátrányok ellenére a statisztikák arról tanúskodnak, hogy ma már több lap indul Weben, mint papíron, a trend tehát egyértelmű. Az újabb és újabb elektronikus folyóiratok skálája rendkívül széles, megtalálható itt az új, előzmény nélküli folyóiratoktól a hagyományos folyóiratok digitalizált változatain keresztül a nyomtatott kiadványok elektronikus formában közzétett egyes részleteit tartalmazó publikációkig minden. S noha elég nehéz a jelenlegi elektronikus folyóiratokat különféle kategóriákba besorolni, mégis megemlíthetünk néhány csoportosítást, különféle szempontok alapján.

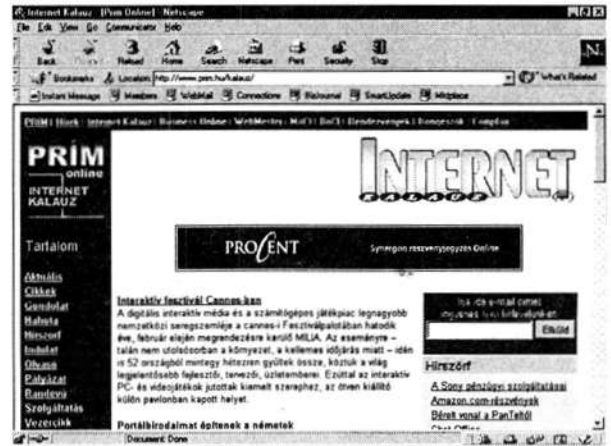
Terjesztést, hozzáférést tekintve

- a) *E-mailen történő terjesztés*
  - az előfizetés általában ingyenes, csak fel kell iratkozni a kiadó levelezési listájára;
  - többnyire a levelezőcsoportokhoz, vitafórumokhoz kapcsolódó elektronikus hírlevelek, újságok, folyóiratok tartoznak ide;
  - archívummal rendelkeznek, visszakereshetők;
  - van olyan formája, melyben a listatagok csak a tartalomjegyzéket és a cikkek összefoglalóit kapják meg, a teljes szöveget ezek alapján igényelhetik;
  - pl. Edupage, iNteRNeTTo.
- b) *Ingyenes hozzáférés Interneten keresztül, regisztráció nélkül*
  - a lapok színvonala változó,
  - pl. Data Communications [<http://www.data.com/>],
  - pl. Bank & Tőzsde [<http://www.bankestozsde.hu/>].
- c) *Ingyenes hozzáférés Interneten keresztül, regisztrációval (usernév + jelszó)*
  - pl. HVG Online [<http://www.hvg.hu/>].
- d) *Az ingyenes hozzáférés korlátozott, teljes elérés csak előfizetőknek*
  - pl. The Wall Street Journal [<http://www.wsj.com/>],
  - pl. Heti Csődértesítő [<http://www.cegnet.hu/>].
- e) *A hozzáférés feltétele a nyomtatott folyóirat előfizetése*
  - az elektronikus verzió ingyenes,
  - a kiadó csak a papírkiadvány előfizetőinek biztosítja a hozzáférést,

- pl. Computerworld Számítástechnika (1. ábra – meg kell azonban említeni, hogy az elektronikus változat csak a nyomtatott folyóirat kiegészítéseként szolgál, nem helyettesíti az eredeti lapot [<http://www.szamitastechnika.hu/>].

1. ábra Computerworld Számítástechnika

2. ábra Internet Kalauz

- f) *Előfizetett hozzáférés egy bizonyos folyóirathoz*
- kapcsolat és előfizetés közvetlenül a kiadónál.
- g) *Előfizetett hozzáférés több folyóirathoz* (általában kedvezményes)
- ezekben az esetekben a felhasználók általában különféle közvetítőket (pl. előfizetési ügynökségeket: Swets, EBSCO, Blackwell's) vesznek igénybe;
- előfordul, hogy a folyóiratok elektronikus változatának elkészítési és forgalmazási jogát egy nagyobb adatbázis-készítő cég veszi meg (pl. UMI), amely aztán a terjesztési jogot ismét továbbadja más cégeknek. Egy-egy ilyen nagyszabású elektronikus folyóirat-szolgáltató rendszer több száz szakfolyóirat digitalizált változatát tartalmazza.

Előzményét, megjelenési formáját tekintve

- a) *Előzmény nélküli, kizárólag Interneten megtalálható lapok*
- skálája egyre szélesebb, az amatőr kezdeményezésektől a profi kiadók lapjaiig minden megtalálható;
- pl. Budapest Online [<http://www.hir.hu/homepage.htm>].
- b) *Előzmény nélküli, elektronikus és nyomtatott formátumban is megjelenő lapok*
- .net [<http://www.futurenet.com/net/>],
- pl. Internet Kalauz – 2. ábra [<http://www.prim.hu/kalauz/>].
- c) *Nyomtatott előzménnyel rendelkező, mind elektronikus, mind nyomtatott formában megjelenő lapok*
- pl. Public Network Europe [<http://www.pnewire.com/>],

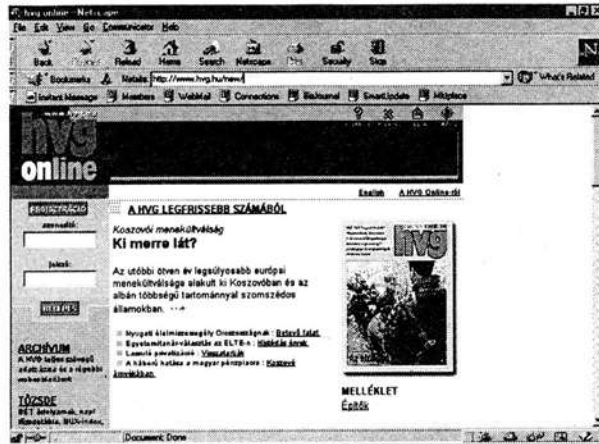
- pl. Bank & Tőzsde [<http://www.bankestozsde.hu/>].
- d) *A korábbi nyomtatott változat megszűnt, kizárólag elektronikus formában megjelenő lapok*
- pl. Filmkultúra [<http://helka.iif.hu:8080/>].

Tartalmát tekintve

- a) *Tartalom nélkül, kizárólag előfizetésre, figyelemfelkeltésre*
- célja újabb olvasók toborzása a papírformátumú kiadványra,
- European Communications Newsfile [<http://www.telecoms-data.com/euro.htm>].
- b) *Részleges tartalommal*
- pl. Byte Magyarország [<http://www.byte.hu/>],
- Dr. Dobb's Journal [<http://www.ddj.com/>].
- c) *Teljes szöveggel*
- pl. Data Communications [<http://www.data.com/>],
- Bank & Tőzsde [<http://www.bankestozsde.hu/>].
- d) *Teljes szöveggel, értéknövelt szolgáltatásokkal*
- pl. HVG Online – 3. ábra [<http://www.hgv.hu/>]. A nyomtatott kiadás anyagain kívül különféle interaktív szolgáltatásokat is tartalmaz: napi sajtószelemlét (négy magyar napilap + a Kossuth Rádió hírei), tőzsdei híreket, a korábbi lapszámok kereshető archívumát, kategorizált linkgyűjteményt, adatbázis-hozzáférést (nemzetközi intézmények, a világ országainak adatai), valamint beszélgetőforumot is fenntart.

„Ugyanaz, és mégis más...”

Minél szélesebb körű szolgáltatások kapcsolódnak az elektronikus folyóiratokhoz, annál nehezebb eldönteni, hogy a mai értelemben végül is mi tartozik az elektronikus folyóiratok körébe. A kritériumait sem egyszerű meghatározni, hiszen nem

3. ábra HVG Online

vonatkoztathatók rá maradéktalanul azok a feltételek, amelyeknek a hagyományos időszaki kiadványok eleget tettek. Akad azonban pár olyan tulajdonság, amely mindenképpen közös jellemzője marad mind a papír, mind az elektronikus formátumnak. Melyek ezek (lásd 2. táblázat)?

2. táblázat

A nyomtatott és elektronikus folyóirat közös és eltérő tulajdonságai

NYOMTATOTT FOLYÓIRAT	ELEKTRONIKUS FOLYÓIRAT
AZONOS	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ periodicitás ➤ alapvetően szöveges (hírjellegű, tudományos stb. információ közlése) ➤ szerkesztett és strukturált forma ➤ a nagyközönség számára készített tartalom 	
ELTÉRŐ	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ terjesztés, tárolás (archiválás) módja ➤ eltérő visszakeresési lehetőség ➤ megjeleníthető információ típusa 	

Napilapok a világhálón

Nem tagadható, hogy noha a szakmai információk szerfelett értékesek a felhasználók számára, mégis nagyobb a kereslet a friss, napi hírekre. Éppen ezért nem meglepő, hogy a napilapok erőteljesen törekednek arra, hogy megtalálhatók legyenek a világhálón. 1997-ben Amerikában már kb. 800, Európában kb. 400 napilapnak létezett a nyomtatott kiadástól többé-kevésbé eltérő elektronikus változata, melyek 36%-a már nyereséget termelt, s kb. további 24% állította azt magáról, hogy 2000-ig nyereséges lesz. S noha jelenleg a Weben lévő amerikai napilapoknak csak kb. 5%-a működik előfizetéses rendszerben, ez a szám a jövőben nyilvánvalóan emelkedni fog. A *The New*

*York Times*nak, amely szintén előfizetős, 1996 februárjában már több mint heti 1 millió látogatója volt (4. ábra).

4. ábra The New York Times

Mi a helyzet Magyarországon? Az előbb említett tendencia nálunk is érvényesül, a jelentősebb magyar napilapok jelen vannak a Weben (*Népszabadság* [5. ábra], *Magyar Hírlap*, *Magyar Nemzet*, *Népszava*, *Világgazdaság*, néhány vidéki napilap stb.), s jelenleg még ingyenesen elérhetők. Előbb-utóbb azonban fel kell készülni arra, hogy az elektronikus folyóiratok előfizetésessé váljanak.

5. ábra Népszabadság Online

Tartalomszolgáltatás vagy elektronikus sajtó?

A felhasználók számára előnytelen és kényelmetlen, ha minden általuk előfizetett laphoz más-más jelszó tartozik. Így szükségképpen ki fognak alakulni bizonyos együttműködő csoportok, tömörülések, amelyek kedvezőbb előfizetési feltételek

fejében több folyóirathoz is biztosítják a hozzáférést. A különféle online szolgáltatóknál már jelenleg is jó néhány napilap-adatbázis érhető így el, s mivel hálózaton az elektronikus sajtó oldalai naponta több ezer látogatót vonzanak, várható, hogy a bevételi források egyre inkább a reklámok irányába tolnak el.

A korábbiakban már láttunk néhány példát arra, hogyan tágítja ki az elektronikus folyóirat határait néhány kiadó (pl. a HVG), beépítve újabb és újabb szolgáltatásokat. Ennek azonban a fordítottjára is van példa, előfordul, hogy a tartalomszolgáltató integrálja felépített weboldalaira a már létező vagy újonnan kialakult folyóiratok elektronikus változatait. Mivel formai megjelenésében jó néhány Internet-szolgáltatás hasonlít az elektronikus sajtóra, már az eddigi bizonytalan határok is egyre elmosódottabbá válnak. Az integrálás szemléletes példája az Excite – jelentőségéhez képest kevésbé ismert – Newstracker (Hírvadász) rendszere, amely az Excite hírszolgáltatásán, az Excite Live!-on keresztül érhető el [<http://www.excite.com>]. A Newstracker több száz online magazin híreit és cikkeit kínálja, amelyek részben az eredeti nyomtatott kiadásból átvett, vagy a lapok weboldalain megjelentetett online írások.

6. ábra Az ORIGO honlapja

A tartalomszolgáltatásra törekvés már Magyarországon is jelen van, példaképpen lehetne említeni az *iNteRNeTTo*-t [<http://www.internetto.hu>], a nemrég indult *Magyar Netlapot* [<http://www.netlap.hu>], és az *ORIGO*-t (6. ábra) [<http://www.origo.hu>].

Léteznek olyan weboldalak, amelyek megpróbálják egy helyre gyűjteni az Interneten megtalálható elektronikus folyóiratokat. A következőkben megemlítek – a teljesség igénye nélkül – néhányat, melyek remek kiindulási pontként szolgálhatnak mind kezdők, mind haladó hírvadászoknak.

Külföldi folyóiratok esetében:

- <http://www.edoc.com/ejournal/webzine.html>
- <http://www.ipl.org/reading/news/>
- <http://gort.ucsd.edu/newjour/>
- <http://www.infopen.hu/ejournals/index.htm>

Belföldi folyóiratok esetében:

- <http://stand.euroweb.hu/>
- <http://www.mek.iif.hu/porta/virtual/magyar/efolyir/>

Irodalom

DRÓTOS L.: Merre tovább az infosztrádán? = Networkshop '95: Országos konferencia. Bp.: NIIF, 1995. p. 98–101.

KOLTAY T.: Elektronikus folyóiratok a hálózaton: a jövő útja? = Könyvtári Figyelő 5. (41.) köt. 3. sz. 1995. p. 449–452.

LUIJENDIJK, W.: Folyóirat-kiadás: porból digitekké. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 45. köt. 11. sz. 1998. p. 423–427.

MOLDOVÁN I.: Elektronikus sajtó, elektronikus publikálás. = MEK [Elektronikus dokumentum = <http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/media/efolyir/efolyir.mek>]

Nagy gondolatok, óvatos kezdet. = Print & Publishing, 5. köt. 22. sz. 1994. p. 66.

ORCZÁN Zs.–ORCZÁN Cs. S.: Elektronikus világújság – hírek a Föld körül. = Networkshop '95: Országos konferencia. Bp.: NIIF, 1995. p. 382–384.

ZSADON B.: A nyomtatott folyóiratok végnapjai. = MH Computer: A Magyar Hírlap informatikai melléklete, 1. köt. 12. sz. 1998. p. 3.

Beérkezett: 1999. IV. 13-án.

Intelligens Települések Országos Szövetsége

Megalakult az Intelligens Települések Országos Szövetsége, az Internet-alapú átfogó szolgáltatások fejlesztésében érdekelt települések és gazdasági társaságok szakmai és érdekvédelmi szervezete. A szövetség célja fejlett internetes infrastruktúra és kiterjedt elektronikus szolgáltatások kialakítása a magyar településeken, a tagok közötti

szakmai együttműködés koordinálása, és a hazai szabványok kidolgozása. A 35 alapító tag között található például Baja, Eger, Nyíregyháza és Pécs, illetve az Albacomp, a Banknet, a Futuris és az Oracle.

iNteRNeTTo heti hírlevél, 1999. 3. hét/